

Huvudman

Tomelilla kommun
kommun@tomelilla.se

Beslut

Datum 2025-05-16

Dnr 2025:140

Sida 1 (14)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Byavångsskolan i Tomelilla kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tomelilla kommun att senast den **30 oktober 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Tomelilla kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Tomelilla kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. Se till att elever ges det särskilda stöd som är beslutat i elevernas åtgärdsprogram. Detta innebär att elever, som enligt åtgärdsprogrammet ska ges stöd av speciallärare, ges detta stöd (3 kap. 9–10 §§ skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Tomelilla kommun en anmärkning avseende brister rörande beslut om åtgärdsprogram och garanterad undervisningstid. Tomelilla kommun ska senast den **30 oktober 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser förebyggande arbete för att skapa trygghet, agera och anmäla kränkande behandling, utredning av elev som vid upprepade tillfällen stört ordningen, upprätt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, extra anpassningar, anmälan och utredning om särskilt stöd samt frånvaroutredning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:140) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2025 inlett en tillsyn av Byavångsskolan i Tomelilla kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Byavångsskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar, anmälan och utredning av särskilt stöd, särskilt stöd, garanterad undervisningstid, förebyggande arbete för att skapa trygghet, agera och anmäla kränkande behandling, utredning av elev som vid upprepade tillfällen stört ordningen, upprätt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse samt frånvaroutredning.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 25 mars 2025 och 27 mars 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram, frånvaroutredningar, timplan och schema. Huvudmannen har den 11 april 2025 inkommit med kompletterande handlingar i ärendet. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

En lärare i lågstadiet uppger att berörd elev i hens klass får det särskilda stödet i enlighet med åtgärdsprogrammet. Flera lärare i mellanstadiet uppger att eleverna oftast får särskilt stöd i enlighet med åtgärdsprogrammen såvida ordinarie personal är på plats. Om personal är frånvarande uppger dock lärarna att eleverna inte får stöd i den omfattning som anges i åtgärdsprogrammet och om exempelvis specialläraren är borta får eleverna som ska ha det inte stöd av speciallärare.

Representanter från elevhälsan uppger att eleverna inte får stöd i den omfattning som åtgärdsprogrammen anger, eftersom det finns en brist på speciallärare under innevarande läsår. Det är därför inte möjligt att tillgodose stödet fullt ut enligt åtgärdsprogrammen både avseende omfattning och på vilket sätt stödet ska ges. Stöd som exempelvis arbete i mindre grupp med ord och begrepp under ledning av speciallärare samt talträning kan därför inte ges, enligt representanter från elevhälsan. I samband med uppföljningar av åtgärdsprogram har noteringar behövs göras att stödet inte har kunnat getts i enlighet med upprättat åtgärdsprogram.

Rektor uppger att hen inte kan uttala sig närmre i frågan eftersom hen nyligen tillträtt sin tjänst. Rektor motsätter sig dock inte uppgifterna från elevhälsoteamet om att det särskilda stödet i dagsläget inte tillgodoses fullt ut i enlighet med beslutade åtgärdsprogram. Rektor uppger vidare att hen avser att rekrytera en ny speciallärare, eftersom en speciallärare har avslutat sin tjänst och ytterligare specialpedagogisk kompetens behövs. Annonsering pågår.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 9–10 §§ skollagen framgår att av ett åtgärdsprogram ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte uppfyller författningarnas krav avseende att eleverna på Byavångsskolan har rätt till

särskilt stöd i enlighet med beslutat åtgärdsprogram. Av intervjuer med lärare på Byavångsskolan framgår visserligen att det särskilda stödet oftast tillgodoses i enlighet med beslutat åtgärdsprogram, såvida personal inte är frånvarande. Av intervjuer med representanter från elevhälsan framgår dock samstämmigt att det särskilda stödet inte tillgodoses i den omfattning eleverna har rätt till på grund av den nuvarande bristen på speciallärare. Av intervju med rektor framgår att hen har fått möjlighet att bemöta lärares och elevhälsans utsagor och rektor uttrycker att hen inte har något att invända mot elevhälsans uppfattning om att särskilt stöd inte tillgodoses i enlighet med beslutade åtgärdsprogram.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Tomelilla kommuns verksamhet vid Byavångsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Tomelilla kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Anmärkning

Beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av dokumentation avseende särskilt stöd. I dokumentationen anges att 28 elever anmälts till rektorn för eventuellt behov av särskilt stöd. För en elev anges att beslut fattats om att inte utarbeta åtgärdsprogram. För övriga elever, där det framgår av dokumentationen att eleverna inte har ett aktivt åtgärdsprogram men att eleverna anmälts gällande behov av särskilt stöd, framgår dock inte att beslut fattats att inte utarbeta åtgärdsprogram.

Lärare säger att rektorn efter utredning av en elevs behov av särskilt stöd fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram. Vidare säger lärare att de inte känner till om rektorn, efter utredning, fattar beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram.

Elevhälsans personal uppger att elever som anmäls avseende utredning av särskilt utreds. Vidare uppger elevhälsans personal att rektorn fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram efter utredning men att man på skolan inte fattat beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Elevhälsans personal

säger att en anteckning avseende att åtgärdsprogram inte behövs gjorts i själva utredningen, men att ett formellt beslut inte fattats.

Rektorn, som är ny på skolan sedan en månad, uppger att anmälda elever utreds och att rektorn beslutar om att utarbeta åtgärdsprogram, men att rektorn själv ännu inte hunnit göra det. Rektorn uppger vidare att det inte har fattats beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn säger att det behövs ett förbättringsarbete avseende beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram och att rektorn tror att huvudmannen kommer sätta i gång ett sådant arbete. Rektorn säger att hen inte vet vad det beror på att det inte har fattats beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram men att det kanske berott på en otydlighet i rutinen eller att det handlar om få ärenden. När Skolinspektionen och rektorn gått igenom dokumentation avseende särskilt stöd i vilken det anges att beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram fattats i ett fall säger rektorn att det ser ut som att beslut inte fattats i resterande fall men att rektorn inte har något bra svar på varför. Rektorn säger att dokumentationen inte är komplett och att rutinen måste skärpas och följas.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte uppfyller författningarnas krav vad gäller beslut om åtgärdsprogram.

Skolinspektionens utredning visar att rektorn, efter utredning, fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram. Däremot uppger elevhälsans personal att man på skolan inte formellt fattat beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Rektorn bekräftar att det inte har fattats beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram och säger att det behövs ett förbättringsarbete avseende beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram och att rutinen för detta arbete måste skärpas och följas.

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av huvudmannens timplan per stadiet samt schema för samtliga klasser. I timplanen anges samtliga ämnen,

årskurser, minuter per vecka för respektive ämne och årskurs samt en kolumn benämnd "Summa/V". Vidare finns en kolumn benämnd "Garanterad tid Skolverket" och en kolumn benämnd "Tomelillas". I kompletterande uppgifter anges att skolan följer "Summa per vecka" i den inskickade timplanen.

I huvudmannens beslutade timplan kolumn "Summa/V" samt i kompletterande uppgifter anges att skolan för **lågstadiet** fördelar 80 minuter undervisning per vecka i ämnet **slöjd** samt att all undervisning förläggs till årskurs 3. I schema för årskurs 3 anges 80 minuter slöjd per vecka. 80 minuters undervisningstid när undervisningstiden fördelas över 35,6 veckor per läsår innebär en undervisningstid om 47,47 timmar. I huvudmannens beslutade timplan kolumn "Garanterad tid Skolverket" anges 50 och i kolumnen "Tomelillas" anges 47,47.¹

I huvudmannens beslutade timplan kolumn "Summa/V" samt i kompletterande uppgifter anges att skolan för **mellanstadiet** fördelar 130 minuter undervisning över årskurs 4–6 i ämnet **musik**. I timplanen anges fördelningen av minuter som 50, 40, 40 för årskurs 4–6, i kompletterande uppgifter anges 45, 40, 45 för årskurs 4–6. I schema för årskurs 4, 5 respektive 6 anges 45, 40 respektive 45 minuter musik per vecka. 130 minuters undervisningstid när undervisningstiden fördelas över 35,6 veckor per läsår innebär en undervisningstid om 77,13 timmar. I huvudmannens beslutade timplan kolumn "Garanterad tid Skolverket" anges 80 och i kolumnen "Tomelillas" anges 77,13.²

I huvudmannens beslutade timplan kolumn "Summa/V" samt i kompletterande uppgifter anges att skolan för **mellanstadiet** fördelar 80 minuter undervisning i ämnet **språkval** samt att all undervisning förläggs till årskurs 6. I schema för årskurs 6 anges 80 minuter språkval per vecka. 80 minuters undervisningstid när undervisningstiden fördelas över 35,6 veckor per läsår innebär en undervisningstid om 47,47 timmar. I huvudmannens beslutade timplan kolumn "Garanterad tid Skolverket" anges 48 och i kolumnen "Tomelillas" anges 47,47.³

Av kompletterande uppgifter framgår att tid från ämnena slöjd, musik och språkval inte omfördelas till skolans val.

Rättslig reglering

¹ En differens på 2,53 timmar i ämnet slöjd.

² En differens på 2,87 timmar i ämnet musik.

³ En differens på 0,53 timmar i ämnet språkval.

Av 10 kap. 4 och 5 §§ skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar samt vilka ämnen undervisningen ska omfatta.

Av 9 kap. 4 § skolförordningen framgår att huvudmannen efter förslag från rektorn beslutar om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden.

Enligt 9 kap. 3 § skolförordningen finns bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) i bilaga 1 till skolförordningen.

I bilaga 1 till skolförordningen anges för varje ämne och stadium den undervisningstid i timmar som elever i grundskolan minst har rätt till. Enligt den nationella timplanen har eleverna i lågstadiet bland annat rätt till 50 timmar undervisning i slöjd. Enligt den nationella timplanen har eleverna i mellanstadiet bland annat rätt till 80 timmar undervisning i musik och 48 timmar undervisning i språkval.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte uppfyller författningarnas krav avseende att eleverna på Byavångsskolan ges sin garanterade undervisningstid. Skolinspektionens utredning visar att skolans fördelning av undervisningstiden inte överensstämmer med den nationella timplanen för grundskolan. Av huvudmannens timplan och av kompletterande uppgifter framgår att det i lågstadiet är fördelat mindre undervisningstid i ämnet **slöjd** än vad som anges som minst antal garanterade undervisningstimmar enligt nationell timplan. Vidare framgår av huvudmannens timplan och av kompletterande uppgifter att det i mellanstadiet är fördelat mindre undervisningstid i ämnena **musik** och **språkval** än vad som anges som minst antal garanterade undervisningstimmar enligt nationell timplan.⁴

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Tomelilla kommuns verksamhet vid Byavångsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om åtgärdsprogram. Utredningen visar att rektorn fattar beslut om att utarbeta

⁴ Differensen mellan nationell timplan och skolans fördelning av undervisningstiden är för ämnet slöjd 2,53 timmar, för ämnet musik 2,87 timmar och för ämnet språkval 0,53 timmar.

åtgärdsprogram, men att man på skolan inte fattat beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn, som är ny i sin tjänst och ännu inte behövt fatta något beslut avseende att inte utarbeta åtgärdsprogram, uppger att det behövs ett förbättringsarbete och att rektorns uppfattning är att huvudmannen kommer inleda ett sådant arbete. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Tomelilla kommun en anmärkning.

Tomelilla kommuns verksamhet vid Byavångsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller garanterad undervisningstid. Utredningen visar att skolans fördelning av undervisningstiden inte överensstämmer med den nationella timplanen för grundskolan. Det framgår att det i lågstadiet är fördelat mindre undervisningstid i ämnet slöjd och att det i mellanstadiet är fördelat mindre undervisningstid i ämnena musik och språkval än vad som anges som minsta antal garanterade undervisningstimmar enligt nationell timplan. Mot bakgrund av att det för ett helt stadiet och endast för tre ämnen är fördelat ett fåtal timmar för lite bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Tomelilla kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Arbetet för att skapa trygghet samt förhindra kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förebyggande arbete för att skapa trygghet

Elever i så väl förskoleklass som i låg- och mellanstadiet uppger att de är trygga på skolan men det framgår att flera elever även bevittnat eller upplevt knuffar eller strypgrepp mellan elever på skolgården, bråk, fula ord och tjafs och rykten på sociala medier. Några elever säger att konflikter inte sker så ofta och att det blivit bättre, andra elever säger att när det händer så sker det inte alltid så att lärare ser det. Elever uppger att det finns områden på skolgården som upplevs som mer otrygga, men att de exempelvis infört regler på skolgården gällande fotbollsspelande och att rastvakter finns på olika områden på skolgården. Elever säger att de tycker att det finns för få rastvakter vilket de har lyft på elevrådet.

Lärare uppger att deras klasser är trygga, även på rasterna, att skolmiljön blivit bättre och att de diskuterar hur eleverna trivs på klassråden. Lärarna uppger att eleverna vänder sig till dem om de inte känner sig trygga och att de har bra diskussioner när det händer något. Vidare uppger lärare att det finns ett fåtal individer som många elever är rädda för och som påverkar skolmiljön negativt men dessa försöker lärarna "punktmarkera". Lärarna

berättar att det kan finnas platser där eleverna känner sig mindre trygga på skolan men att det finns personal ute på rasterna.

Av intervjuer med elever, lärare, representanter från elevhälsan och rektor framgår vidare att skolan bedriver ett förebyggande arbete för att följa upp elevernas trygghet, exempelvis genom trygghetsvandringar och regelbundna enkäter där elever från de flesta årskurser är involverade. Elevhälsans personal säger att dessa resultat förs in i ett analysprogram och diskuteras inom elevhälsoteamet samt att representanter från elevhälsan har regelbundna möten med klasslärare där trygghet diskuteras. Elevhälsans personal uppger att åtgärder vidtas utifrån vad som framkommer i kartläggning och analys, exempelvis finns personal vid multiarenan eftersom det identifierats att det behövs vuxenstöd där. Personalen deltar då i leken säger elevhälsans personal. Rektor uppger att eftersom det framkommer i skolans egna undersökningar att det finns ett fåtal elever som bidrar till otrygghet för övriga elever prövar skolan åtgärder som till exempel egen resurs eller eget rum för vissa elever. Rektorn uppger att skolan ska analysera kränkingsanmälningar i juni 2025. Lärare säger att värdegrundsfrågor diskuteras på klassråden och återkommande under läsåret, exempelvis genom val av skönlitteratur och genom årshjul med fokus på olika områden.

Agera och anmäla kränkande behandling

Eleverna berättar att vuxna hjälper dem och agerar om någon är dum eller om det uppstår konflikter och att om något händer så tar lärarna upp det på lektionen och diskuterar det med eleverna.

Av intervjuer med lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framgår att det finns rutiner kring hur skolan hanterar kränkningar och att all personal agerar när de ser att kränkningar förekommer samt att personalen därutöver anmäler kränkningar. Lärare säger att det finns rutiner som följs när kränkningar sker och att all personal på skolan agerar om de ser en kränkning. Efter två veckor sker en uppföljning. Representanter från elevhälsan uppger också att all personal ingriper då det händer någonting. Rektor klargör att rutinerna för anmälningar har uppmärksamats i närtid och att det lett till fler anmälningar. Enligt rutinen anmäler rektorn kränkande behandling till huvudman.

Utredning av elev som vid upprepade tillfällen stört ordningen, upprätt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse

Elever uppger att det finns elever på skolan som är utåtagerande varje dag och elaka mot andra elever. Det handlar främst om verbala kränkningar och eleverna säger att det alltid är samma personer som är elaka och kränker.

Av intervjuer med lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framgår att personalen delar elevernas bild av att ett fåtal elever ligger

bakom majoriteten av kränkningarna på skolan. Avseende dessa elever berättar rektorn att eleverna utreds, handlingsplaner upprättas och åtgärder vidtas såsom samarbete med externa aktörer och omfattande kontakt med vårdnadshavare. Det finns resurser som följer vissa elever.

Lärare berättar att det förs mycket relationsstöttande samtal och att målet är att säkra andra elevers trygghet. Det finns vidare lärare som uppger att det är ett problem med bristande resurser. Rektor uppger dock att resurserna från huvudmannen är tillräckliga för att möta behoven och att det till exempel finns en skolpsykolog som kommer direkt vid behov och handledning som är utökad.

Av intervju med representanter från elevhälsan framgår att de elever som återkommande är ordningsstörande har svårt med normer kring hur man beter sig mot andra. Elevhälsan berättar att vissa av eleverna kan rymma eller är fysiskt utåtagerande. Skolan har tagit in en specialpedagog som genomfört observationer och handlett mentorer och det sker många uppföljningsmöten. Det startas utredning av eventuellt behov av särskilt stöd om en elev har sociala problem säger elevhälsans personal. Rektorn bekräftar att det finns rutiner för att utreda behov av särskilt stöd då en elev uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation, till exempel om elever är våldsamma. Disciplinära åtgärder har inte varit aktuella uppger rektorn.

Rättslig reglering

Förebyggande arbete för att skapa trygghet

Av 5 kap. 3 § andra stycket skollagen framgår att huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet.

Agera och anmäla kränkande behandling

Av 1 kap 5 § skollagen framgår att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 6 kap. 6 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Av 6 kap. 7 § skollagen framgår att huvudmannen också ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Utredning av elev som vid upprepade tillfällen stört ordningen, upprätt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse

Av 5 kap. 9 § skollagen framgår att om en elev i förskoleklassen eller grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, så ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 8 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Av 5 kap. 10 § skollagen framgår att ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att det finns ett förebyggande arbete för att skapa trygghet som bygger på en uppföljning, analys av resultat samt åtgärder utifrån behov. Vidare framgår av utredningen att personalen på skolan agerar då kränkande behandling förekommer. Kränkningar anmäls till rektorn och huvudman. Därefter utreds anmälan och åtgärder vidtas i syfte att förhindra fortsatt kränkande behandling. Likaså visar utredningen att rektor utreder elever som vid upprepade tillfällen stört ordningen, upprätt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse. Samråd sker med elevens vårdnadshavare och behovet av särskilt stöd beaktas. Åtgärder utformas för att få eleverna att förändra sitt beteende. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att det inte framkommit att Tomelilla kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller skolans förebyggande arbete för att skapa trygghet, agera och anmäla kränkande behandling samt utredningar vid ordningsstörande beteende. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Extra anpassningar och utredning om särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar och anmälan till rektorn

Elever säger att de får den hjälp och det stöd som de behöver för att klara skolarbetet. Flera lärare uppger att alla elever ges de extra anpassningar som de behöver även om det ibland kan vara svårt att hinna med alla extra anpassningar om personal skulle vara frånvarande. Lärare uppger att elever oftast får de extra anpassningar som de behöver under lektionens gång även om eleverna kan få vänta. På fråga från Skolinspektionen om det finns elever som trots behov inte får extra anpassningar svarar lärare att alla elever i regel får de extra anpassningar som de behöver. Vidare uppger lärare att de anmäler till elevhälsan och rektorn enligt rutin, om de befärar att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Elevhälsans personal uppger att elever som behöver det ges extra anpassningar och att arbetet fungerar bra. Elevhälsans personal bekräftar lärares utsagor att lärare anmäler om de befärar att en elev inte kommer nå målen, trots extra anpassningar. Rektorn säger att eleverna ges extra anpassningar och att det stämmer att lärare anmäler elever. Anmälan görs via skolans digitala system och behandlas på efterföljande elevhälsomöte säger rektorn.

Utredning om särskilt stöd

Flera lärare säger att utredning om särskilt stöd startas efter anmälan. Några lärare säger att det kan ta tid innan utredning startas och lärare säger att det kan ta lång tid innan utredningen är klar. Att det tar tid kan bero på vilka funktioner eller externa aktörer som ska medverka säger lärare. Lärare säger att ärenden inte stannar av utan att det hela tiden händer saker i ärendena. Under tiden som utredningen pågår görs stödinsatser för eleverna säger lärare. Elevhälsans personal säger att när det kommer in en anmälan som avser utredning av särskilt stöd så startar rektorn en utredning, vilket bekräftas av rektorn.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befäras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges

stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav avseende extra anpassningar samt anmälan och utredning om särskilt stöd.

Frånvaroutredning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av två frånvaroutredningar. Av frånvaroutredningarna framgår att dessa genomförts i samråd med elev, elevs vårdnadshavare samt skolkurator.

Lärare uppger att frånvaro utreds samt att det finns tydliga riktlinjer för hur skolan ska hantera problematisk frånvaro. Intervjuade lärare säger också att frånvaron rapporteras vidare till huvudmannen, vilket bekräftas av rektorn. Elevhälsans personal säger att frånvaron systematiskt följs upp och att kommunens skolsociala team involveras i ärenden avseende elever med mycket hög frånvaro. Det finns en tydlig insatstrappa inom kommunen som uppges följas. Rektorn uppger att frånvaro följs upp och utreds.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att rektorn, vid upprepade eller längre frånvaro oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, skyndsamt ska se till att frånvaron utreds, om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare

Signerat av: Jenny Fahlman

X Hilda Sjöberg

Föredragande

Signerat av: Hilda Sjöberg

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Isabelle Vesterlund medverkat.